

ΚΥΡΙΑΚΗ 10 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2021

ΤΑΞΗ: Γ' ΕΠΑΛ

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ

ΘΕΜΑ Α

A1. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση τη λέξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή, ή **Λάθος**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

- α.** Αντικειμενικός σκοπός της επιχείρησης και οδηγός της στη λήψη αποφάσεων είναι η μεγιστοποίηση του κέρδους.
- β.** Το ανθρώπινο κεφάλαιο είναι ένα από τα στοιχεία που εντάσσονται στον παραγωγικό συντελεστή "κεφάλαιο".
- γ.** Το κόστος ευκαιρίας του αγαθού Y σε όρους του αγαθού X δείχνει πόσες μονάδες του αγαθού Y θυσιάζονται, όταν παράγεται μία επιπλέον μονάδα από το αγαθό X.
- δ.** Σφάλμα σύνθεσης διαπράττεται όταν θεωρούμε ότι αυτό που συμβαίνει στο σύνολο της οικονομίας ισχύει σίγουρα και για όλα τα άτομα που μετέχουν στην οικονομική δραστηριότητα.
- ε.** Το ΑΕΠ είναι τόσο πιο αξιόπιστος δείκτης ευημερίας, όσο πιο ισομερής είναι η κατανομή του στα μέλη της οικονομίας.

(Μονάδες 15)

Στις παρακάτω προτάσεις **A2** και **A3** να γράψετε τον αριθμό της πρότασης και δίπλα του το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

A2. Καταναλωτικά λέγονται τα αγαθά που

- A.** χρησιμοποιούνται μόνο μία φορά για το σκοπό που έχουν παραχθεί.
- B.** έχουν υλική υπόσταση.
- Γ.** χρησιμοποιούνται στην παραγωγή άλλων αγαθών.
- Δ.** χρησιμοποιούνται για άμεση ικανοποίηση των αναγκών.

A3. Το ονομαστικό ΑΕΠ

- A.** αυξάνεται μόνο όταν αυξάνονται οι τιμές των παραγόμενων αγαθών.
- B.** αυξάνεται μόνο όταν αυξάνονται οι ποσότητες των παραγόμενων αγαθών.
- Γ.** αυξάνεται εξαιτίας αύξησης των τιμών των αγαθών ή των ποσοτήτων των αγαθών ή και των δύο.
- Δ.** δεν επηρεάζεται από τη μεταβολή των τιμών και των ποσοτήτων.

(Μονάδες 10)

ΟΜΑΔΑ Β

B1. Ποιες είναι οι οικονομικές αποφάσεις του νοικοκυριού και από ποιους παράγοντες επηρεάζεται η λήψη τους;

(Μονάδες 7)

- B2.** Να περιγράψετε το οικονομικό κύκλωμα της οικονομίας. (Δεν απαιτείται διάγραμμα)
(Μονάδες 6)
- B3.** Να περιγράψετε τις σπουδαιότερες ατέλειες και αδυναμίες του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (Α.Ε.Π.) ως δείκτη οικονομικής ευημερίας.
(Μονάδες 12)

ΟΜΑΔΑ Γ

Δίνεται ο παρακάτω πίνακας παραγωγικών δυνατοτήτων μιας υποθετικής οικονομίας η οποία, με δεδομένη τεχνολογία, παράγει μόνο τα αγαθά X και Y χρησιμοποιώντας αποδοτικά όλους τους παραγωγικούς συντελεστές της.

Συνδυασμοί ποσοτήτων	Παραγόμενες ποσότητες αγαθού X	Παραγόμενες ποσότητες αγαθού Y	Κόστος ευκαιρίας αγαθού Y (σε μονάδες X)	Κόστος ευκαιρίας αγαθού X (σε μονάδες Y)
A	0	;		
			0,5	2
B	10	90		
			0,25	;
Γ	;	50		
			;	;
Δ	30	0		

- Γ1.** Κάνοντας τους κατάλληλους υπολογισμούς να συμπληρώσετε τα πέντε κενά του πίνακα στα οποία υπάρχουν ερωτηματικά.
(Μονάδες 5)
- Γ2.** Να κατασκευάσετε την καμπύλη παραγωγικών δυνατοτήτων.
(Μονάδες 5)
- Γ3.** Πόσες μονάδες του αγαθού Y πρέπει να θυσιασθούν για να παραχθούν οι πρώτες 15 μονάδες του αγαθού X;
(Μονάδες 4)
- Γ4.** Πόσες μονάδες του αγαθού Y πρέπει να θυσιασθούν για να παραχθούν οι τελευταίες 5 μονάδες του αγαθού X;
(Μονάδες 5)
- Γ5.** Να βρεθεί η μεταβολή στη μέγιστη ποσότητα του αγαθού X αν η ποσότητα του αγαθού Y αυξηθεί από 58 σε 92 μονάδες παραγωγής.
(Μονάδες 6)

ΟΜΑΔΑ Δ

Δίνεται ο παρακάτω πίνακας μιας υποθετικής οικονομίας η οποία παράγει ένα μόνο προϊόν. Έτος βάσης θεωρείται το 2008.

Έτη	Ποσότητα	Τιμή	Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές	Δείκτης τιμών %	Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές
2006	50	6			
2007		8	480		600
2008	80	10	800		
2009	100			120	1000

Να χρησιμοποιήσετε τα δεδομένα του πίνακα και να απαντήσετε στα παρακάτω ερωτήματα, αναγράφοντας τους σχετικούς υπολογισμούς.

Δ1. Να συμπληρώσετε τα κενά του πίνακα.

(Μονάδες 18)

Δ2. Να βρεθεί η πραγματική και στη συνέχεια η πραγματική ποσοστιαία μεταβολή του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος μεταξύ των ετών 2008 και 2009 σε σταθερές τιμές του 2007.

(Μονάδες 7)

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ-ΕΠΑΛ
10/1/2021

ΟΜΑΔΑ Α

A1. α. Σ

β. Λ

γ. Λ

δ. Λ

ε. Σ

A2. Δ

A3. Γ

ΟΜΑΔΑ Β

B1. Σχολικό βιβλίο-σελ. 13: "Συνειδητά ή ασυνειδητά τα μέλη του"

B2. Σχολικό βιβλίο-σελ. 23,24: Το οικονομικό κύκλωμα

B3. Σχολικό βιβλίο-σελ. 142,143: Το Α.Ε.Π. ως δείκτης οικονομικής ευημερίας και οι αδυναμίες του.

ΟΜΑΔΑ Γ

Γ1. Για την ποσότητα του αγαθού Y στο συνδυασμό Α ισχύει το $K.E._x=2$. Οπότε έχουμε

$$K.E._x = \frac{\Delta Y}{\Delta X} \Rightarrow 2 = \frac{Y - 90}{10 - 0} \Rightarrow Y = 110$$

Για την ποσότητα του αγαθού X στο συνδυασμό Γ ισχύει το $K.E._y=0,25$. Οπότε έχουμε

$$K.E._y = \frac{\Delta X}{\Delta Y} \Rightarrow 0,25 = \frac{30 - X}{90 - 50} \Rightarrow X = 20$$

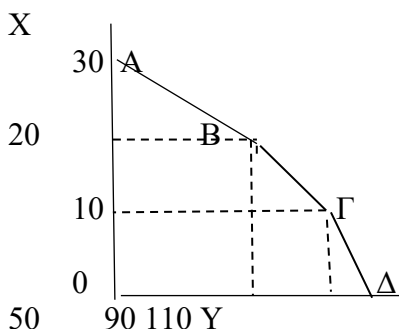
Για το κόστος ευκαιρίας του αγαθού X μεταξύ των Β και Γ έχουμε

$$K.E._x = \frac{\Delta Y}{\Delta X} = \frac{90 - 50}{30 - 20} = 4$$

Για τα κόστη ευκαιρίας των αγαθών μεταξύ των συνδυασμών Γ και Δ έχουμε

$$K.E._y = \frac{\Delta X}{\Delta Y} \Rightarrow 0,25 = \frac{30 - 20}{50 - 0} \Rightarrow X = 0,2 \quad \text{και} \quad K.E._x = \frac{\Delta Y}{\Delta X} = \frac{50 - 0}{30 - 20} = 5$$

Γ2.

Γ3. Έστω ότι παράγεται η ποσότητα $X=15$. Από τον τύπο του κόστους ευκαιρίας βρίσκουμε την αντίστοιχη μέγιστη ποσότητα του αγαθού Y.

$$K.E._y = \frac{\Delta X}{\Delta Y} \Rightarrow 0,25 = \frac{15 - 10}{90 - Y} \Rightarrow Y = 70$$

Άρα η θυσία του αγαθού Y είναι $110-70=40$ μονάδες.

Γ4. Για το αγαθό X ισχύει $X_1+5=30$ άρα $X_1=25$. Για την ποσότητα $X_1=25$ βρίσκουμε την αντίστοιχη μέγιστη ποσότητα του αγαθού Y. Από τον τύπο του κόστους ευκαιρίας του αγαθού Y έχουμε

$$K.E._y = \frac{\Delta X}{\Delta Y} \Rightarrow 0,2 = \frac{30 - 25}{Y - 0} \Rightarrow Y = 25$$

Άρα η μεταβολή είναι $25-0=25$ μονάδες του αγαθού Y.

- Γ5.** Βρίσκουμε τις μέγιστες ποσότητες του αγαθού X για τις ποσότητες Y=58 και Y=92
 Η ποσότητα Y=58 βρίσκεται μεταξύ των συνδυασμών Β και Γ όπου ισχύει Κ.Ε.γ=0,25. Άρα έχουμε

$$Κ. Ε. γ = \frac{\Delta X}{\Delta Y} \Rightarrow 0,25 = \frac{X - 10}{90 - 58} \Rightarrow X = 18$$

Η ποσότητα Y=92 βρίσκεται μεταξύ των συνδυασμών Α και Β όπου ισχύει Κ.Ε.γ=0,5. Άρα έχουμε

$$Κ. Ε. γ = \frac{\Delta X}{\Delta Y} \Rightarrow 0,5 = \frac{10 - X}{92 - 90} \Rightarrow X = 9$$

Άρα η μεταβολή στην ποσότητα του αγαθού X είναι 18-9=9 μονάδες.

ΟΜΑΔΑ Δ

- Δ1.** Για το Α.Ε.Π. ισχύουν οι σχέσεις:

Α.Ε.Π._{ΤΡ.Τ.} = Τιμή έτους × Ποσότητα έτους,

Α.Ε.Π._{ΣΤ.Τ.} = Τιμή έτους βάσης × Ποσότητα έτους,

$$Α. Ε. Π._{ΣΤ.Τ.} = \frac{Α.Ε.Π._{ΤΡ.Τ.}}{\Delta.Τ.ΕΤΟΥΣ} \cdot 100.$$

Για το Δείκτη Τιμών ισχύει η σχέση:

$$\Delta. Τ. ΕΤΟΥΣ = \frac{ΤΙΜΗ_{ΕΤΟΥΣ}}{ΤΙΜΗ_{ΕΤΟΥΣ \text{ ΒΑΣΗΣ}}} \cdot 100$$

Από τις παραπάνω σχέσεις, για το έτος 2006, έχουμε:

Α.Ε.Π._{2006ΤΡ.Τ.} = 6 × 50 = 300, Α.Ε.Π._{2006ΣΤ.Τ.} = 10 × 50 = 500,

$$\Delta. Τ._{2006} = \frac{6}{10} \cdot 100 = 60$$

Για το έτος 2007:

480 = 8 × Ποσότητα 2007 ⇒ Ποσότητα 2007 = 60 και

$$\Delta. Τ._{2007} = \frac{8}{10} \cdot 100 = 80$$

Το 2008 είναι έτος βάσης οπότε έχουμε Δ.Τ.₂₀₀₈ = 100 Α.Ε.Π._{ΣΤ.Τ.} = Α.Ε.Π._{ΤΡ.Τ.} = 800

Για το έτος 2009:

$$1000 = \frac{Α. Ε. Π._{ΤΡ.Τ.}}{120} \cdot 100 \Rightarrow Α. Ε. Π._{2009ΤΡ.Τ.} = 1200$$

$$1200 = ΤΙΜΗ_{2009} \times 100 \Rightarrow ΤΙΜΗ_{2009} = 12$$

- Δ2.** Για τις μεταβολές του Α.Ε.Π. ισχύουν οι σχέσεις

Πραγματική μεταβολή = Α.Ε.Π._{ΤΕΛ. ΣΤ.Τ.} - Α.Ε.Π._{ΑΡΧ. ΣΤ.Τ.} και

$$\% \text{Πραγματική μεταβολή} = \frac{Α. Ε. Π._{ΤΕΛ. ΣΤ. Τ.} - Α. Ε. Π._{ΑΡΧ. ΣΤ. Τ.}}{Α. Ε. Π._{ΑΡΧ. ΣΤ. Τ.}} \cdot 100$$

Για το Α.Ε.Π. των ετών 2008 και 2009 σε σταθερές τιμές του 2007 έχουμε

Α.Ε.Π._{2008 ΣΤ.Τ.2007} = 80 × 8 = 640 και Α.Ε.Π._{2009 ΣΤ.Τ.2007} = 100 × 8 = 800 άρα

Πραγματική μεταβολή = 800 - 640 = 160 και

$$\% \text{Πραγματική μεταβολή} = \frac{800 - 640}{640} \cdot 100 = 25$$

